Опубликован на (https://www.bnm.md)

31.03.2020

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în anul 2019, date provizorii (comunicat de presă)

Conform datelor preliminare, în anul 2019, soldul contului curent al balanţei de plăţi a Republicii Moldova a înregistrat un deficit de 1 159,30 mil. USD (din care 213,45 mil. USD – în trimestrul IV 2019), care s-a redus cu 4,3 la sută comparativ cu cel consemnat în anul 2018. Raportat la PIB, contul curent a constituit -9,7 la sută (față de -10,6 la sută în 2018). Sursa deficitului contului curent a fost comerțul exterior cu bunuri, celelalte componente înregistrând solduri excedentare.

Deficitul comerţului cu bunuri a constituit 3 312,77 mil. USD (din care 863,01 mil. USD în trimestrul IV 2019), accentuându-se cu 0,6 la sută, deoarece importurile au crescut mai mult (+159,98 mil. USD) decât exporturile (+141,21 mil. USD), comparativ cu anul 2018.

Exportul de bunuri înregistrat în balanța de plăți (fără bunurile după/pentru prelucrare) a totalizat 2 116,26 mil. USD (+7,1 la sută comparativ cu anul 2018). În pofida evoluției nefavorabile a prețurilor la bunurile exportate, valoarea exporturilor a crescut grație majorării volumelor fizice. Din punct de vedere geografic, cea mai mare contribuție la creșterea exporturilor a avut-o categoria „alte țări" (altele decât UE și CSI), exporturile către acestea majorându-se cu 26,6 la sută față de anul 2018. Exporturile către țările UE au crescut cu 1,8 la sută, iar către țările CSI – cu 4,6 la sută. Din punct de vedere structural, în exporturile de bunuri au predominat, ca de obicei, produsele agroalimentare (în creștere cu 4,5 la sută comparativ cu 2018), cu o pondere de 56,7 la sută din total.

Importul de bunuri înregistrat în balanța de plăți (fără bunurile după/pentru prelucrare) a constituit 5 429,03 mil. USD (+3,0 la sută comparativ cu anul 2018). Majorarea importului de bunuri, alimentată de sporirea formării brute de capital fix și de creșterea consumului final al gospodăriilor casnice, s-a încetinit pe parcursul anului, până la stagnare în trimestrul IV 2019. Aceasta se explică prin faptul că, deși veniturile populației au crescut în anul 2019, în a doua jumătate a anului ritmurile de creștere a salariilor și a pensiilor s-au diminuat. Totodată, creșterea remiterilor a fost modestă. Cu toate că prețurile la bunurile importate au scăzut, valoarea importurilor a crescut ca rezultat al majorării volumelor fizice. În structura importurilor de bunuri au prevalat produsele minerale (în scădere cu 6,7 la sută comparativ cu 2018), cu o pondere de 17,4 la sută.

Diminuarea soldului pozitiv al balanţei serviciilor cu 2,4 la sută până la 352,83 mil. USD (din care 77,49 mil. USD în trimestrul IV 2019) a fost cauzată de creșterea importurilor (+6,0 la sută) și de încetinirea ritmului de majorare a exporturilor (3,9 la sută) față de anul 2018. Declinul înregistrat în balanța serviciilor a fost, în mare parte, legat de scăderea semnificativă a exporturilor de servicii de transport (-5,9 la sută), îndeosebi a transportului aerian de mărfuri (în conformitate cu comunicatul publicat de IATA [1], anul 2019 a fost la nivel global cel mai prost din ultimii zece ani pentru transportul aerian de mărfuri). De asemenea, constatăm scăderea continuă (din 2013) și accentuată a exporturilor de servicii de telecomunicații (-27,2 la sută față de anul 2018). Impactul negativ a fost estompat de creșterea semnificativă a exporturilor de servicii de

informatică (+32,1 la sută), care în anul 2019 au depășit exporturile de băuturi alcoolice. Exportul de servicii de prelucrare a materiei prime s-a majorat pe parcursul anului 2019 cu 6,8 la sută, însă trebuie de menționat că în a doua jumătate a anului a avut o dinamică negativă. Sporirea importurilor de servicii a rezultat, preponderent, din creșterea importurilor de servicii de călătorii (+9,6 la sută) și de transport (+4,0 la sută).

Excedentul veniturilor primare a crescut în anul 2019 cu 5,1 la sută față de anul 2018, până la 576,31 mil. USD (din care 194,48 mil. USD – în trimestrul IV 2019). Remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți s-a majorat cu 3,6 la sută, până la nivelul de 975,88 mil. USD. Concomitent, au sporit substanțial plățile sub formă de dividende achitate investitorilor străini direcți (+29,4 la sută față de anul 2018), ceea ce a influențat excedentul veniturilor primare în sensul descreșterii.

Soldul pozitiv al veniturilor secundare a constituit 1 224,33 mil. USD (din care 377,59 mil. USD – în trimestrul IV 2019), majorându-se cu 4,4 la sută comparativ cu anul 2018. Transferurile personale primite din exterior de rezidenții moldoveni s-au majorat cu 4,2 la sută și au constituit 933,86 mil. USD. După diminuarea înregistrată în prima jumătate a anului 2019, în a doua jumătate a anului a crescut volumul asistenței tehnice și al granturilor primite în cadrul cooperării internaționale, care a constituit, în total pentru anul 2019 și pentru toate sectoarele instituționale, 188,72 mil. USD (+22,7 la sută față de anul 2018). Totodată, constatăm o creștere continuă a transferurilor personale de la rezidenți la nerezidenți (debit), care în anul 2019 au constituit 99,03 mil. USD (+17,5 la sută comparativ cu 2018).

Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în anul 2019 au constituit 1 812,44 mil. USD (+4,0 comparativ cu anul 2018), ceea ce reprezintă 15,2 la sută relativ la PIB (neschimbat față de anul 2018). Majorarea remiterilor personale a fost determinată, preponderent, de creșterea fluxurilor din țările UE (+17,3 la sută față de anul 2018), dar și de majorarea remiterilor din alte țări (+1,1 la sută). Concomitent, fluxurile din CSI au înregistrat o scădere de 10,6 la sută comparativ cu anul 2018.

Contul de capital a consemnat un sold negativ de 52,08 mil. USD (din care 10,52 mil. USD – în trimestrul IV 2019), care s-a deteriorat cu 44,9 la sută față de anul 2018. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (73,01 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 20,95 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent şi contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital ale rezidenţilor Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanţare externă a constituit 1 211,38 mil. USD (10,1 la sută în raport cu PIB).

În contul financiar al balanței de plăți a fost înregistrată o creștere considerabilă a intrărilor nete de capital sub formă de investiții străine directe (în special în trimestrul II 2019), care pe parcursul anului 2019 au constituit 5,0 la sută relativ la PIB. O altă evoluție a fost reluarea creditării externe începând cu trimestrul II 2019, după suspendarea parțială a acesteia la începutul anului în contextul incertitudinii legate de alegerile parlamentare. Cu toate acestea, principala sursă de finanțare a deficitului de cont curent în anul 2019 au fost activele sub formă de numerar și depozite ale populației.

Astfel, contul financiar pe parcursul anului 2019 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 1 205,94 mil. USD (din care 206,96 mil. USD – în trimestrul IV 2019) ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților faţă de nerezidenți cu 694,37 mil. USD generate de tranzacţiile efective, concomitent cu scăderea netă a activelor financiare externe ale rezidenților cu 511,57 mil. USD.

Pasivele s-au majorat, în special, datorită creșterii nete a angajamentelor sub formă de investiții directe cu 593,01 mil. USD (din care 73,53 mil. USD – în trimestrul IV 2019). Valoarea participațiilor la capital (altele decât reinvestirea profiturilor) în posesia nerezidenților a crescut în anul 2019 ca urmare a tranzacţiilor efective, cu 426,93 mil. USD; reinvestirea profiturilor a fost evaluată la 76,00 mil. USD, iar acumularea netă de datorii față de investitorii străini direcți – la 90,08 mil. USD.

La pasivele sub formă de împrumuturi externe au fost înregistrate trageri nete în sumă de 58,90 mil. USD (trageri – 518,57 mil. USD, rambursări – 459,67 mil. USD). Administrația publică, inclusiv cea locală, a contractat în anul 2019 împrumuturi externe noi în valoare de 149,26 mil. USD (din care 41,46 mil. USD – în trimestrul IV 2019), creditorii fiind: Banca Europeană de Investiții – 56,46 mil. USD, Fondul Monetar Internațional – 27,51 mil. USD, Comisia Europeană – 22,22 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 14,98 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 13,55 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 8,86 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 3,59 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 2,10 mil. USD. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 125,50 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a primit de la FMI 18,48 mil. USD, dar a rambursat 55,38 mil. USD din împrumuturile contractate anterior. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 21,54 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 93,58 mil. USD.

De asemenea, pasivele au crescut cu 50,66 mil. USD pe parcursul anului 2019, ca urmare a primirii nete de către rezidenți a creditelor comerciale și avansurilor de la partenerii comerciali nerezidenți. Concomitent, pasivele sub formă de numerar și depozite au înregistrat o diminuare netă cu 4,86 mil. USD, determinată de retragerile de mijloace de pe conturile nerezidenților deschise în băncile comerciale rezidente.

Diminuarea activelor financiare a fost determinată de scăderea netă a activelor sub formă de numerar și depozite cu 537,56 mil. USD (din care activele băncilor licențiate au crescut cu 46,33 mil. USD, iar activele altor sectoare s-au redus cu 583,89 mil. USD).

Partenerii comerciali nerezidenți au efectuat achitări nete în valoare de 97,51 mil. USD la creditele comerciale și avansurile acordate anterior de către rezidenții moldoveni, diminuând astfel activele financiare externe.

Totodată, majorarea netă a activelor oficiale de rezervă ale BNM cu 60,49 mil. USD pe parcursul anului 2019 a influențat activele totale în sensul creșterii.

De asemenea, au crescut cu 46,94 mil. USD activele externe ale rezidenților sub formă de investiții directe, constituite, preponderent, din participațiile în capitalul întreprinderilor afiliate din străinătate.

S-au majorat cu 11,52 mil. USD în valoare netă și activele externe ale rezidenților sub formă de împrumuturi acordate nerezidenților.

Activele externe ale rezidenților sub formă de investiții de portofoliu s-au majorat cu 4,55 mil. USD în valoare netă, determinate de investițiile băncilor licențiate în titluri de creanță.

Poziția investiţională internaţională a Republicii Moldova, la 31.12.2019, a constituit 5 084,65 mil. USD, soldul debitor aprofundându-se față de sfârşitul anului 2018 cu 21,1 la sută.

Activele financiare externe au însumat 5 315,89 mil. USD, în scădere cu 4,1 la sută de la începutul anului, iar pasivele – 10 400,54 mil. USD, în creştere cu 6,8 la sută. Raportul dintre stocul activelor şi pasivelor externe a constituit 51,1 la sută, fiind în descreștere cu 5,8 p.p. față de situația de la finele anului 2018.

Pe parcursul anului 2019, stocul activelor oficiale de rezervă s-a majorat cu 2,2 sută comparativ cu stocul de la începutul anului, constituind 3 059,63 mil. USD la 31.12.2019. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,6 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 141,7 la sută); acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 83,4 la sută) ș.a.

Stocul angajamentelor sub formă de investiții directe a totalizat 4 836,36 mil. USD (în creștere cu 16,2 la sută de la începutul anului), reprezentând 46,5 la sută din totalul pasivelor externe. Ponderea participațiilor și a acțiunilor fondurilor de investiții în stocul total de pasive sub formă de investiții directe a constituit 58,4 la sută, restul revenind instrumentelor de datorie. În distribuția geografică a investițiilor directe sub formă de participații și acțiuni acumulate, investitorilor din ţările UE le-a revenit ponderea majoritară de 83,8 la sută. Investitorii din ţările CSI au deţinut o pondere de 6,8 la sută din totalul capitalului propriu acumulat, iar cei din alte ţări – 9,4 la sută.

Stocul pasivelor sub formă de împrumuturi (cu excepția celor intragrup) a sporit cu 0,6 la sută față de 31.12.2018 și a constituit 3 438,50 mil. USD, ceea ce reprezintă 33,1 la sută din totalul angajamentelor externe.

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut față de începutul anului cu 1,1 la sută și a înregistrat 7 545,57 mil. USD la 31.12.2019, ceea ce constituie 63,1 la sută raportat la PIB (-2,1 p.p. față de 31.12.2018).

Datoria externă publică şi public garantată a reprezentat 25,4 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1 919,15 mil. USD (-1,0 la sută de la începutul anului). Structura pe creditori a datoriei externe publice, conform situației la 31.12.2019, arată că principalul creditor al statului este Grupului Băncii Mondiale cu o pondere de 37,7 la sută din total, urmat de FMI cu 24,1 la sută și BEI cu 15,4 la sută.

Datoria externă privată negarantată s-a cifrat la 5 626,42 mil. USD, crescând cu 1,8 la sută față de 31.12.2018.

Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (71,4 la sută), care a constituit 5 385,76 mil. USD la 31.12.2019, în creștere cu 1,7 la sută față de începutul anului. Datoria externă pe termen scurt s-a micșorat cu 0,4 la sută pe parcursul anului și a constituit 2 159,81 mil. USD la 31.12.2019.

Mai multe detalii privind evoluţia conturilor internaţionale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web a BNM:

- Conturile internaționale ale Republicii Moldova în anul 2019 (date provizorii) [2]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți [3];
- Poziția investițională internațională [4];
- Datoria externă [5].

Смотрите также

Метки
Balanţa de Plăţi [6]

Datoria Externă [7]
Poziţia Investiţională Internaţională [8]
статистика [9]

Источник УРЛ:
https://www.bnm.md/ru/node/60369

Ссылки по теме:

[1] https://www.iata.org/en/pressroom/pr/2020-02-05-01/ [2] https://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-anul-2019-date-provizorii [3] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [4] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [5] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [6] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [7] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Datoria Externă [8] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [9] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=статистика